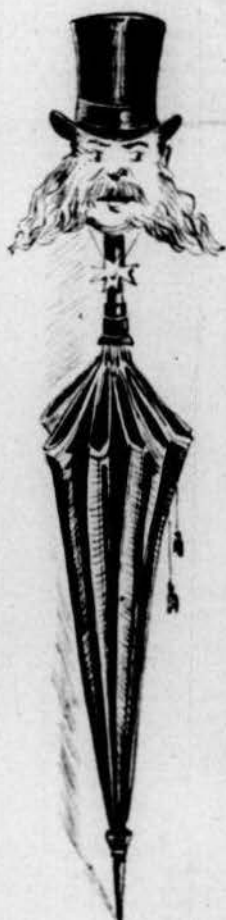

PERIÒDICH POLÍTICH VERMELL

—VENTA: 30 exemplars, 1 pesseta; Un número, 5 cèntims.—Sort d'illam los dimòrtres ab tota regularitat.—SUSCRIPCIÓ: Espanya, 1 pesseta trimestre; Estranjer, 2.—

PARAYGUAS

Parayguas d'efecte.

Parayguas de familia.

Parayguas improvisats.

Agonia del parayguas.

UN GRIM SOCIAL

Avuy, dia 11 de Novembre, es lo destinat a **caer penjats en la forca**, en la lliberal y avanzada republicana federal dels Estats Units d'Amèrica, ser homes, pel delict de ser socialistas.

Y dihem pel delict de ser socialistas, perquè l'acte criminal que dona lloch a tal procés, no s'ha pogut provar que fos executat ni materialment preparat per cap dels condemnats a mort, sino que s'ha dictat tal sentència per **complicitat moral**, lo que no deixa de ser una monstruositat.

No esperem certament nosaltres que s'dongui l'indult als condemnats. En aquella terra, **clàssica de la llibertat**, segons nos contan les cròniques lliberals, la corrupció dels indults no està a la ordre del dia, com a Espanya y als demés Estats monàrquics d'Europa. Ademes, tampoc aquell país es impressionable com lo nostre, y allí difícilment se comou ningú de pensar ab lo pes de la agena desgracia.

Més encara pot afegirshi. Allí la classe mitja, que es prepotent, es més intel·ligent que la d'Europa, y conegut lo perill del socialisme per sos interessos, es l'odi de classe de la burgesia qui fa pujar lo catalfalch als anarquistas de Chicago.

No obstant, son mateix orgull, la cega. Un indult de la pena de mort als tan injustament condemnats, fariá que s'podrissin en los presis sense cap gloria y sense que ningú se'n recordés dintre poch temps. Al ser sacrificats per una idea, adquiriran la aureola dels màrtirs, y l'anarquisme americà comensarà a tenir sos sants en Spies, Schvarb, Engel, Parsons, Neebe, etc., y del recort d'aquell martiri naixerán nos adelpes, y la exaltació que provoquen las persecucions determinarán terrorífich lo primer cambi social.

Per aixó es que si a l'humanitat convé l'indult dels anarquistas de Chicago, a la causa del anarquisme convé l'sacrifici d'aquestes víctimas. Nosaltres, humanitaris abans que tot, m que tan negra vergonya no taqués las pàginas de la historia humana, tantas voltas vestida de dol per las víctimas inmoladas a una idea.

Mes no es aquest moment oportú pera filosofar, sino pera sentir. En las primeras horas en que arribarà aquest número a mans de nostres llegidors, tal vegada farán sas derrereras extremituts, penjats en infamant forca, los cossos d'honrats pares de familia que podrian, fins després de morts, vendre moralitat als juejes que han dictat sa sentència. En aquestos moments, ó estarán ja arreconats al oblit per l'indult, ab quin nosaltres no creyém, ó s'están conquistant la immortalitat, ab la que ni somiaván, per haver sigut los primers inmolats en aras d'una idea.

No'n fem, donchs, en aquestos moments, eco dels rumors d'odi de classe que vol justificar tan inicua sentència suposant que s'han trobat bombas de dinamita sota l's **periódichs** que tenian pera llegir los condemnats.

En la tremenda lluyta de las ideas no s'perdona medi pera lograr lo fi, y tot ho agorará la burgesia liberal dels Estats Units pera justificar la hecatombe de Chicago.

Prencem alé en tals moments, deixém que la fatalitat fassi sa via, y en lo número vinent, penjats ó indultats (tant-de-bo'n equivokesim en nostra opinió!) seguirém ocupantnos d'aquest assumpto, que ve a demostrar ab tota sa nuesa que las lluytas políticas y religioses acaban, pera obrir pas a las lluytas económicas, a la verdadera lluyta per la existencia.

LA MANIFESTACIÓ ANTI-CATÓLICA DE LLEIDA

Va ser gran, inmensa, imponent; va ser lo que ningú esperava; ni l's seus mateixos iniciadors ho preveyen.

Pero no'n adelantém, y avans de descriure la manifestació relatem lo seu origen.

Lo dia primer del present mes va morir un valent defensor de la democracia, un conseqüent republicà, una honradissima persona que havia dedicat gran part de sa existencia en defensa de la república, un bon ciutadà anomenat Carlos Mostany.

Conseqüent en sos ideals fins al seu últim sospir, va conservar la energia que molts libe-

ralis perden, per desgracia, en aquestos supremos instants, despreciant tots los auslts que la gent de sotana volta darli, no tranzigint en lo més mínim ab las ceremonias clericalis.

En vista d'aixó los correligionaris van proposar dedicarli un últim recort assistint al enterro que al dia següent havia d'efectuarse. Al dia següent lo cadavre no estava en la casa: ¿Que havia passat? Tothom ne parlava. La noticia corria de boca en boca. Era l'objecte de todas las conversacions. ¿Que devan? Que l'cadavre havia sigut tret de la casa a altas horas de la nit, ficat dintre un bagul sense pintar, embolicat ab un tapabocas vell y posat dintre un carro, y tret fora de la població, y se suposava que havia sigut portat al departament dels dissidents.

Aixó no'n concebeix a primera vista, pero s'comprén, quan s'hagi dit que en la familia del finit son eminentment catòlics, eminentment clericalis, eminentment carlistas.

Los correligionaris del finit havian sigut miserablement enganyats y burlats, puig se 's'havia promés que una hora avans del enterro se 's'avisaria.

Devant d'aquest reto, la opinió lliberal no podia restar muda ni refusario; no devia en cap manera tolerar tal ofensa, y va indignarse y va protestar.

Al efecte, tots los verdaters liberals, tots los democratas, y per parlar ab més propietat, tots los republicans sense distinció d'escolas, y despreciant las miras de partit y atenent solament a la defensa de sa dignitat, varen juntarse com un sol home pera fer frente al enemic comú, y pera provar als ultramontans y als clericalis que encara que desunits aparentment, som tots uns en lo fondo, estém enllassats ab lo llas de la llibertat per rebatre las tendencias, las ideas y, si es precis, hasta las obras de la gent de trabuch, boyna y sotana.

Lo diumenye dia 6 a las 3 de la tarde la plasa de la Constitució estava materialment plena, las avingudas atestadas de gent, los balcones inundats de personas que esperavan ab ansietat. N'hi havia alguns de deserts. Eran los carlistas ó clericalis.

Una comitiva interminable surt del casino gubernamental. La precedeix un pendó endollat. Porta una inscripció: «Paz a los muertos». Una infinitat de pobres seguex després. Un coche fúnebre, ab preciosas coronas, que son tributs de respecte y amistad dels numerosos amichs y correligionaris del malograt Mostany; la música tocant una marxa fúnebre; representacions de tots los comités y círcols republicans y antireligiosos, y, finalment, una multitud inmensa, interminable, de liberals, que anavan a tributar la última prova de respecte y cariño, al honrat ciutadà que havian perdut, al mateix temps que a significar una viva mostra de la potencia del partit republicà de Lleida y una protesta enérgica contra lo que s'havia fet ab lo cadavre del que en vida no havian pogut dominar los clericalis.

Un sol brillant iluminava aquella llarguissima manifestació republicana, sense ser enterbolit per cap penatò de núvol; semblava l'sol de la república. Una tarde preciosissima digne del mes de Maig, sense un alé d'ayre, ni un punt de fret que molestés als manifestants anti-catòlics. Semblava que la Naturalesa volia adherirse a la manifestació, enviantshi sos carinyosos saludos.

La manifestació va arribar al cementiri dels dissidents, guardant sempre lo silenciós respecte que aquell acte mereixia. Prova evident de que l's republicans suben mantenirse a la altura de las circumstancias. Més de quatre mil personas varen acudir a n' aquell lloch, a confondre entre l's manifestants, entre l's herejes, entre l's reprobos de la religió catòlica. Los ciutadans Amigó y Pellicer, Castells, Perenya, Trueta y Abadal, varen dirigir la paraula a la multitud, que estava ansiosa de sentirlos, y tots ells varen manifestar la protesta enérgica del poble lliberal contra l's reaccionaris, la necessitat d'emanciparse del jou religiós y la conveniencia d'apar tots units per arribar a la realització dels nostres ideals de justicia, d'amor y d'emancipació, y trencar d'una vegada aquestas trabas y cadenas ab que encara restem lligats, pera obrir pas a la aspiració latent del nostre sigle y a la eléctrica locomotora del progrés, de la fraternitat y de la pau.

¡Derramem una llàgrima sobre la tomba de

un defensor de la República y de un honrat ciutadà!

Harmós va ser l'espectacle que va presenciar la ciutat en aquell dia. Republicans de tots los matissos van acudir a probar fins ahont arriba la indignació y la energia del poble lliberal quan se l'ataca y tracta l'clericalisme de posarli l'peu al coll.

Avant, liberals de Lleida! heu donat lo primer pas y es necessari que continueu lo camí que havéu comensat. No vos fassi por lo que dirán. Ab la práctica y ab l'exemple es la manera de fer una verdadera guerra a las ideas absurdas del catolicisme. Heu donat lo primer pas; no desmayeu y lograreu veure coronada per l'exit la victoria. Las ideas noves fan caure a las velles. Las vostras son las del sigle. Las del catolicisme van a derrumbarse per absurdas y gastadas. Una empenya y s'enderrocaran com un edifici ruïnós, cayent ab estrépit dins del fondo abisme del oliv y del despreci de las generacions futuras!

¡Obriu pas al lliurepensament!

A. PLA Y F.

LA IDOLATRIA POLITICA

Com a propi d'una temps en que ningú creu en res, se 'ns presenta també la fe política vestida de tot lo suntuós aparato d'una majestat fingida é hipòritament sostinguda.

Miremos la vinguda d'en Romero Robledo a Barcelona. Tothom lo té pel tipo més descreditat de la política espanyola, pel més atrevit y pel més poch serio. Donchs no h'caigut més que anunciar la vinguda del jefe civil del reformisme pera que la comedia de la popularitat del seu partit se prengués tant en serio per alguns com si s'tractés d'un personatge a qui res se li pogués tirar en cara sobre sa honrada política y sa conseqüencia.

Arriba: sos quatre parcials de Barcelonas organisan una cabalgata com pera anar a rebre l' Carnestoltes, y l'ex-conservador Romero, convertit en democrata porque sí, es passeja poch menos que en triomf per la comtal ciutat.

Se tracta de fer un acte públich, y s'organisa un banquet al Teatre Principal. No es estrany trobar a Barcelonas 400 homes disposats a menjar... vinga com vinga. Y ja tenim lo gran cop de bomba anunciant que menjarán junts 400 reformistas barcelonins.

Omplir lo Teatre Principal d'un públich que no pagui entrada es molt més que fácil. Ab los pallasons del Sr. Algeria se fan molt millors entradas al Circo Equestre pagant de 3 rals en amunt. S'ompli, doncs, d'espectadors lo Teatre Principal, y comensat la funció.

Sinfonia: tiberi. Es natural en política comensar per la farsaneria. Y acabar xerrant.

Y vingueren los discursos. Alló fou lo gran succés de la festa. Segons los discursos, no hi ha talent, conseqüencia, llealtat, abnegació, patriotisme, etc., etc., com lo del Sr. Romero Robledo. Y a nosaltres nos ho contan, als espanyols! Es molt partit lo partit reformista!

Faltats d'ideas, faltats d'un impuls vital que los dongui alé, y no tenint altre objectiu que escalar lo poder, sos actes no tenen més vida que la d'una ben ensayada comedia, sa omnipotencia es una pallassada y sas demostracions de cohesió y unitat la pitjor ridiculesa que cabre en cap partit puga.

Aixó justifica sas extravagancies devant del jefe, ofegantlo a encens. Y es que l'partit que no té ideals y busca sols lo poder, cau en idolatria per qui pugui procurarli.

Y aquesta idolatria política se manifesta sempre servil y humillat, y molt més tractant-se d'un home polítich de las condicions del sefeyor Romero Robledo.

CARTAS DE FORA

Sr. Director de La Tramontana.

Cervera 6 Novembre de 1887.

Estimat Director: En lo poble de Montresana, corresponent a aquest partit judicial, hi ha una familia que tenia un xich massa d'amistat ab lo rector. Un dia tingueren quatre paraulas, y encarrant lo ensoñant ab lo matrimoni, va dirlos textualment:

—La vostra família descendeix de mala sanch, y per lo tant no es extrany que no tingueu família, puig Deu vos dona aquest castich, y si may ne tenui, no seran fills de tots dos...

Lo qual equival a dir... vaja, ja'm poden entendre.

Resultats de tot això:

Primer: Havent sentit las paraulas del enotatant tres testimonis, lo marit ha portat al reverent als tribunals.—Segon: Un canonge s'hi ha posat per entremetir, oferint arreglarlo tot.

Tercer: L'enotatant se comprometé a fer un sermó al peu del altar, demanant perdó al marit, a la esposa y als testimonis, y després de haverho dit se'n va desdir.—Quart: al estar la causa a punt de ser remesa a Lleyda, passaren coses que no's poden dir, prenent ab arguments metafísics dels enotatants que s'hi tirés terra damunt.—Y quint: que a pesar de las malediccions del reverent ara la muller está embressada, molt a gust del marit.

Crech que hi haurá bastant que enrahonar del assumpto, perque, com haurá vist ab tot lo que li acabo de referir, que... vaja, no es necessari que m'expliqui més clar.

Esperant ab ansia la terminació d'aquest assumpto pera posarlo al corrent, queda de vosté amicsh son afectíssim

JACME DE LES DONES

■

Vilanova y Geltrú 7 de Novembre 1887.

Molt Sr. meu y amicsh: Dissapte, dia 5 de aquest mes, a las 3 de la tarde, morí en aquesta vila lo jefe del partit fusionista Joseph Borrás y Magrinyà (a) Manant, y no se l'enterrá fins lo diilluns a las 9 del matí, estant per lo tant lo cadavre 42 horas sens enterrar.

Pregunto jo a la junta de Sanitat de Vilanova y Geltrú: ¿Per que 'ls demés cadavres se tenen d'enterrar a las vintiquatre horas, a lo més tardat? (Com es que a la familia de F. Montaner no se li permet enterrar un cadavre més tart de las 24 horas de la mort)? Que no era cadavre igual Borrás que Montaner?

Y un altra pregunta: ¿per que no's permet enterrar més que en coixe y 'l cadavre del senyor Borrás fou portat a coll? Y aixó que per allí ahont passava molts tant de taparse 'l nas, a conseqüencia de lo tant que tardaren a enterrarlo.

Que 's fassi justicia igual pera tots, es lo que desitja son S. S.

UN AMANT DE LA JUSTICIA

Poch després d'entrar aquest número en maquina comensará, si no hi ha destorb, lo judici oral de que tenim donat coneixement a nostres llegidors, per una de las denuncias de LA TRAMONTANA.

En lo número próxim donarém noticia de la vista, y si 'ns es conegut també farém saber a nostres llegidors lo fallo del tribunal.

■

Varios vehins de Sant Martí se 'ns han vingut a queixar a nostra redacció de que 'l barri de la Montanya de dita vila no está may vigilat de nit, y que desde can Jordana a can Riera, del carrer del Carme, sent com es tan desert, may s'hi troba un municipal ni un vigilant, perque tots son cap a la part del Clot.

Home, Sr. Alcalde de Sant Martí, vosté que va peger carpessau al Romanos per instigació de LA TRAMONTANA, fassi també aquest cop cas de nosaltres, y procuri que 'ls vehins del barri de Montanya no tingun motiu de queixa.

Que no perque al Clot hi visquin los regidors es just deixar als altres desatesos.

■

Es verdaderament deplorable lo que en la actualitat está passant entre progressistas y federales.

Per haverse trencat la coalició se diuen lo nom del porch ons ab altres, y aixó, que perdé ja la República del 73, ajuda a sostenir y arreglar la monarquia de Sagunto.

A nosaltres, que som liberals avansats sens perteneix a cap partit polítich, nos repugna aquest pugilato de personalitats, perque ell retrassa notablement la marxa progressiva dels aconteixements a Espanya.

Precis es confessar, ab tot, que son avuy los progressistas los quins més s'enconan en aquesta fraticida bescanteria.

Quan podrém, en la miserable política espanyola, trobar un partit lliure de màcula de pecat?

■

Segons un telegrama de Madrid, lo general Salamanca será nomenat governador de Filipinas abans d'obrirse las Cortes.

Y donchs alló de parlar dels escándols de Cuba, ¿que s'hi fet?

Sempre 'l mateix entre polítichs: molta fressa y poca endressa.

Y 'l poble que 's vagi fiant de las promesas de moralitat y energia de certa gent.

■

Havém rebut lo primer número de El Látigo, setmanari satíric que ha comensat a publicar-se a Reus.

Admetém lo cambi y li desitjem tota mens de prosperitat.

Y que 'l fiscal no li fassi veure la padrina.

■

No més que unas setenta mil fincas s'ha quedat l'Estat en la provincia de Saragossa pera cobrar-se la contribució.

Es un bonich medi de recaudar impostos.

Y un sistema ben radical pera anar rebaixant contribucions.

O contribuyents, que pel cas es igual.

■

Lo divendres passat, dia de sant Carlos Borromeu, molts catòlics oíren missa y prengueren a la comunité per interessar al cel a que en Carlets del As sigui prompte rey d'Espanya.

Aquell dia sí que estigüe la causa carlista en son verdader terren.

Anaren per missas, que es lo que més los interessa y sempre buscan.

Y combregaren ab fe cercunds.

Es a dir, ab molas de molí.

■

Un'altra conspiració, lo número 973, s'ha descubert a Rússia pera matar al Czar.

Tant va 'l cantí a la font.

Que ja'm sembla veure 'ls testos.

■

En lo butlletí oficial de la provincia de Madrid s'hi anuncia la vacant del empleo de mestre de la escola de Villaconejos, retribuhit ab lo sou de trentaset pesetas cada any!

¡Rediantre ab tan tabulós salari! Vegin qui será capás de tirar per ministre, podent aprofitar la ganga de ferse mestre!

Ja 's podria arreglar la Espanya, si 's dongués a cada jefe de partit, y pretendents a serho, una breva com la de la escola de Villaconejos. Pero ab la obligació de piparhi.

■

Lo discurs d'en Romero Robledo en lo banquet del Circo fou tot ell una mostra de que son autor no repara en pèls en materias polítichs.

Professa 'l principis de Lo promete no fa pobre, Qui no té... política tot lo mon es seu y qui no c. isa no mama.

Libertat, pau, tranquilhat, progrés, conseqüencia, tot fou proclamat pel tránsluga de cent partits.

No cal més que ficarse en certs personatjes polítichs pera agafar asco a la política.

■

Mentres en Romero Robledo s'estava queixant, ab la fressura que li es propia, de que 'l actual govern haqgues fet trampas en las eleccions pera impedir que molts de sos amichs fossin diputats, una veu del galliner cridá ab tota forsa.

—¡Quina barra!

Y esclatá una gran riallada y sonaren aplausos estrepitosos.

La interrupció no pogué ser més oportuna. Mes l'orador no s'atorollá gens ni mica, ni en aquest moment ni quan li cridaren la negra Aguda' recordantli 'l martiri d'aquesta pobre noya en un ingeni de sa propietat.

Es en Romero un home de sa blindatje, que

precisament ha fet la gran carrera en la política per lo que res l'atorrolla.

CARTA A ROMERO ROBLED

■■■■

¡No ho veu, Romero Robledo la crisis que están pasando! que no ha visitat las fábricas que s'han tingut de parar casi por tot Catalunya a causa del poch treball! no li ha fet ilustimo 'l véurel! veje jno es veitit que 'n fa' una terra tan rubieria del esperit comercial, tenidre de trobar ara tan descaiguda... en veitit causa ilústima y vergonyosa, y fina, creguim, la plorá!

¡Sen veitit que 'n M la culpa! lo que n es causa no sabí donche ara exag a explicarli (si m'ho permet lo fiscal). Los partits se son la causa, que, ab la abundancia que n'hi ha, cala un ten-sols procura del poder pujarse a dalt. Las Cortes semblan una fira, lo Congrés un gaitrell, los Circos de la política son un mercat de Calat, tothom estira la corda a que está 'l país lligat, y ab tantas más entredas que té de per totas parts,

resulta que se l'encunya ab imposició, ab tribucions, ab contribucions tremendas, ab alcoholos alemanys, ab cigarros de veneno, y acusos inquisitorials com succubins a les illes que posueren a Ultramar. Aixa es que ab tantas plagas que a la nació van matant, industria y comerç se paren, se quexan las bellas arts, y tot perque 'la que 'n governan son usats desobrerats.

Los partits son los culpables, perque si en lloch d'ella estar ten partit, un sich interessat pel qui viu de son treball, la crisis y la miseria s'haurien prompte acabat. Je ho veu, Romero Robledo, vosté ara ve a predicar pel nosa partit que fomenta, com si n'faltassin encara a dintre d'aquesta Espanya que d'ells més mengueta. Fésse'mi donchs una mica, meditant un poch com cal, plebe la mà al cor, y nega si no es ben cridat un plagat, y allavors... may més prediqui nous partits per g'obernar, perque si tuch de parlarli com se ho faig sempre, molt franch, li diré, don Romerito, que 'la partit tota son iguala.

JOAQUIN ANGE R.

Varias son las cartas que havém rebut de Sallent aquesta setmana, notificándonos una hasanyá de mossen Pep Esquerri's! Cinc encucrat, ab motiu d'una ceremonia organizada pels lliure-pensadors, lo dia dels morts, pera portar a sos correllionaris difunts una corona al cementiri.

Com se tractava de la Junta d'ensenyansa laica, que tant sultura al extraordinariíssim rector de las extraordinariencias, lo Pep va perdre la saveta, y companyany del pinxo Gelón, va fer llenyar per aquest la corona al carrer, dihent que feya pudó.

No publiquém cap de las cartas rebudas, perque en totas ellas la indignació vexa y 'l fiscal la reculliria.

Sols tenim d'advertir que la ceremonia liberal se verificá ab gran concurrència, que va rabiar lo rector, y que 'l alcalde, que actualment es republica, ha portat l'assumpto als tribunals pera que no quedin sense correctiu los excessos del reverent.

Si la llev fos lo que deuria esser, no fora extrany que 'l perseguidor de liberals de Sallent las pegués totes d'un pich.

Mes avuy... Callém, que 'l fiscal vigila.

■

En lo novenari d' ànimas que s' ha acabat de fer à Carme, ha dit lo predicayre que era precis fer vida ben santa pera despres de morts anarsen al cel com una papallona, volant.

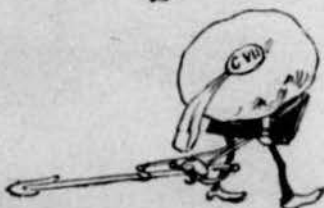
Me sembla que si aixís hi va aquell reverent, no volarà que una papallona.

Sino com un mussol.

Lo rector de Tornabous, enfiat al cubell de la seva bogada, las ha empresas ab tanta valentia contra las escolas laicas, que ha fet prometre à sos feligresos que rebrian à cops de pedra en lo poble à qualsevol que 's anés à parlar de dites escolas.

Y escolti, tambansa reverent: si algun dia hi ha tragerias al poble per la odiosa propaganda de vostè, ¿com li pendrà la conciencia? Ja veig com riu.

Parlar à certs ensotanats de conciencia es perdre l' temps miserablement.

Los carcutunds sempre perden lo sentit del senderi del magi del seu cervell.

Perque à *El Semanario* cerca de La Bisbal va dirli *El Eco Bisbalense* que la caritat dels catòlics se feya molts cops per vanitat, pregunta 'l *semanario* de la crosta si una suscripció pública oberta en *El Eco* pera ajudar à comprar un barco de guerra van ferla gayre callats.

Volen comparació més carlina, vamos, més estúpida?

¡Pobret carcutunds de La Bisbal! Sembra vents y recullirà garroixas.

Que per cert ja no son petitas las que li proporciona *El Eco*, que ja l' acaba de ter tornar cego del enteniment.

Heus aquí las únicas victorias que han pogut conseguir los carcas à La Bisbal.

En una nova carta rebuda de Masquefa se 'ns donan nous detalls de la visita del Sr. Bisbe en aquell poble.

Nos concretarem à consignar que tant fou lo que 's queixà 'l mitrat d' estar desatessa allí la relligió (influhit, diuhen, per en Pauhet, lo célebre rector d' Hortons que), l' alcalde, molt, massa, catòlic per cert, li contestà un cop:

—Miris, la Casa de la vila fa tres ó quatre anys que està à punt d' enrunarse, no tenim edincis per escolas, no tenim ayguas potables ni altres cosas que 'ns fan molta més falta que arreglar la iglesia.

Los comentarís sobran.

Com que surti un catòlic que fins s' explicà com un home.

Al passar la manifestació anti-catòlica de Lleyda pel devant de la Mercè, convertit desde fa poch temps en cau de freres, després d' haver sigut sala de ball y teatro, molts s' ho miravan d' una manera com si volguessen dir:

—Prenem apuntes, per quan vingui la segona edició del 35, corregida y aumentada.

¡No 's ho sembla que està prop?

Jo no més ho desitjaria per una cosa.

Perque m' agrada molt la crema.

Y la dels convents crech que es molt bona.

Al cassino carcatòlic de Lleyda varen ajustar hasta los finestras al passar la manifestació republicana.

Res. L' oscurantisme à las foscas.

Estavan en lo seu element.

Una cosa digne no la poden veure 'ls carcas.

Además, allò se 's atragantava, y es natural.

Ells pensavan evitar, com aixís ho digueren, una manifestació profana, enterrant lo cadavre del ciutadà Mostany d' aquella manera tan original, y van trobarse que, inconscientment, varen ocasionarne una altra mil vegadas més numerosa y més ruidosa que la que varen evitar, deixant apart los fruyts que portará.

Ja ho sabéu donchs, catòlics, apostòlics y marr... ¡dich! romans: qui no vol caldo, cent tassas; qui tot ho vol tot ho pert, y tant va lo cantí a la font... que algún dia potser vos lo trenquin pel cap.

UNA ROMERÍA

Los d' avall corran per 'munt, los d' amunt cap avall tiran, los dones llensan xiaclet y los homes també xiacian; punys ab intenció gens santa per demunt dels cap s' oviran, los garrots s' issan enlayre, ningú s' entent, tothom crida.

Los garats tot sano xano del Hoch de la escena guillen, puig que ab las qüestions de poble janyey ella s' hi ambulican; un carca-mal llensa un crit que no agrada gens ni mica, y luego demunt la ciepa se sent un ruixat de piñayas; segons una potregada que m' 'l fill de llin se 'n illura; fugen los ensotanats, s' escapa le comitiva, fugen las hostas totes y las Lufas de Maria; los valents del sexe fort tots ab lo cap baix caminan, treignant més jire al cos que en lo cor catòlicisme; espantats tiran avant y 'ls troncos també avant tiran, deixant à molts dels devots posats com una esbargina...

Al se' aquí un copet me donan à la espalla, es la verina que 'm preguntan: ¿Qué es això, aquesta crida y corredissas?

—¿Qué es això? ben clar es veu: lo s' d' una romeria.

MUDANSA

En lo tot va anà en Manant à buscà un tot tan content, que tot que no té present d' enàs que es tot estarn' tant.

J. BARRA

LOGOGRIFO NUMERICH

- 1 2 3 4 5 6 7 8 = Nom d' home.
- 2 7 5 8 7 6 2 = Nom de dona.
- 4 8 5 2 7 2 = Los capellans la usen.
- 5 6 2 7 2 = Poble català.
- 7 6 4 = Los adrogadors no venen.
- 8 7 2 = En la usar.
- 8 4 = Un animal.
- 7 = Consonant.

J. BAQUÉ

GEROGLIFICH

X X L I X I

Redé

SOLUCIONS

- À LAS CARONIAS DEL NÚMERO PASAT
- XARADA: — Pu-ja-da.
- CONVERSA: — Rite.
- TRINCA-CLOMCA: — Los pescadors de Sant Pol.
- GEROGLIFICH: — De fer be mal ne pervé.

Barcelona.—Tipografía LA ACADEMIA, Ronda de la Universitat, 4

ANUNCIS

DE SALLENT Á IGUALADA Y VICE-VERSA

VIAJE MISTERIOS D' UN PASTOR Y UNA DONZELLA ILLUSTRAT AB CARICATURAS

Preu UN ral

LA REVOLUCIÓ

poema en tres cantos original de

J. LLUNAS

Folletto de 32 planas, ilustrat per lo distingit dibuixant Manel Moliné, elegantment imprès en paper satinat y ab una magnífica cuberta de color.

Preu DOS rals

Se ven à Barcelons en los kioscos de la Rambla y à fora en casa dels corresponals de LA TRAMONTANA.—Enviant directament l' import à nostra Administració, també 's remetren exemplars sueltos pel correu.

25 per 100 de rebaixa als corresponals.

LA SETMANA ENTRANT

SORTIRÀ Á LLUM

ALMANACH DE LA TRAMONTANA

per l' any 1888

POLÍTICH, SATÍRICH Y HUMORÍSTICH

AB UN

CALENDARI LLIBERAL

dels grans homes y dels grans aconteixements, caudal inmens de datos cronològichs referents à la historia, à las ciencias y à las arts, útil à tots los lliure-pensadors que no vulgan batejar à sos fills, honrantlos ab los noms dels obrers de la civilisació y no ab los dels fanàtics enemics del Progrés.

Constarà l' ALMANACH de LA TRAMONTANA de 24 grans planas en fòlco, à duas columnas, ple de traballs literaris en consonancia ab las ideas del periòdich, é ilustrat ab gran número de caricaturas y altres dibuixos deguts tots à la ploma de bons artistes.

Preu UN ral

Poden los corresponals acabar de fer sos pedidos.—Se 's farà la rebaixa de 25 per 100